

Емануел Макрон је прошле седмице изненадио јавност рекавши да проширење на Западни Балкан треба да чека док ЕУ не реши своје проблеме. То одудара од званичног става Берлина, али се поклапа са јавним мњењем у Немачкој.

Званична политика Немачке према Западном Балкану своди се на неколико дипломатски формулисаних фраза: да, ЕУ жели да вас прими. Не, нећете бити заборављени јер имамо хиљаду других проблема. Али мораћете прво да завршите реформе, а њих има још доста.

Другим речима, све што последњих година понављају канцеларка Ангела Меркел, политичари готово свих странака или рецимо извештач Европског парламента за Србију Дејвид Мекалистер, говори да земље Западног Балкана имају своје проблеме које треба да реше. А да Европска унија има своје. Та два комплекса проблема, према званичном ставу Немачке, немају везе један с другим и могу да се решавају паралелно.

„Да ли ћемо имати 30, 32 (државе чланице) за пар година? Уз постојећу регулативу то није изводљиво“, рекао је пред Европским парламентом прошле седмице Емануел Макрон. Тако је први пут неко са тако битног места повезао две теме, унутрашњу реформу ЕУ и проширење на Западни Балкан. Истини за вољу, у светлу предстојеће реформе ЕУ изјава Макрона о проширењу није наишла на посебан одјек у немачкој јавности или медијима.

– прочитајте још: Страх ЕУ од проширења

Према Евробарометру, великом испитивању јавног мњења које се спроводи за потребе

Европске комисије, већина Немаца незадовољна је правцем у којем се креће Европска унија. У фебруару је објављено да је развојем незадовољно 51 одсто Немаца, што је близу просека у ЕУ од 49 одсто. Французи су незадовољни у 52 одсто случајева. Очекивано, најмање поверења у ЕУ постоји у финансијском кризом измученој Грчкој где је незадовољно чак 69 одсто грађана.

Већина Немаца против проширења

Где је у атмосфери бројних криза – од Бреگزита, преко финансија до миграција – проширење ЕУ? При томе се иза шифре „проширења“ крије заправо искључиво шест држава западног Балкана. Пут Турске ка ЕУ је одавно на леду, Исланд, Норвешка и Швајцарска не желе у ЕУ, земље попут Украјине или Молдавије још нису у плану. Ради се, дакле, само о Србији, Црној Гори, Косову, Албанији, БиХ и Македонији.

Подршка даљем проширењу ЕУ у Немачкој благо расте, али је и даље на ниском нивоу. Једна анкета од прошле јесени каже да је свега 28 одсто Немаца за проширење, а 63 одсто против. Почетком 2016, на врхунцу избегличке кризе, однос је био још негативнији: 23 одсто за, 71 одсто против.

ДВ се распитао на улицама Бона и, нимало зачуђујуће, наишао на грађане који нису богзна колико упознати са стањем на Западном Балкану. Нешто се начује о проблемима, о исељавању, знају да десетине хиљада људи сваке године дође у Немачку... Провејава став који је у сагласју са оним што је прошле седмице рекао Макрон: прво да решимо сопствене проблеме, видимо шта ћемо и како ћемо, па тек онда проширење.

Два колосека?

Питање од милион долара је да ли та два процеса могу да се одвијају паралелно? „Није могуће чекати годинама да се (унутар ЕУ) постигне договор, па да после тога наставимо с процедурама (приступних) преговора“, рекао је европски комесар Јоханес Хан пред Спољнополитичким одбором Европског парламента. Он се, како је додао, залаже за „јачу и ширу Унију“. У преводу: реформе и проширење морају бити два паралелна колосека.

Да ли, до рецимо 2025. која је у Стратегију ЕУ уписана као оријентациони термин за приступање Србије и Црне Горе, ЕУ може да спроведе реформе и буде спремна за проширење? Хан је раније за DW подсетио да 2025. година „изгледа далеко, у политичким категоријама и јесте далеко – тек за седам година. Али то значи затварање преговора 2023. У принципу је оствариво, али је веома амбициозно.“

До тада би, у идеалном случају, и ЕУ решила своја унутрашња превирања. А немачки политичари би – вероватно тек након ере Ангеле Меркел – требало да стисну петљу и кажу грађанима да је на реду још једно проширење. Дочекаће их тада, нема сумње, наслови попут оног у таблоиду Билд који се пре званичног пријема Хрватске, а поводом финансијске помоћи Грчкој, запитао: „Да ли ћемо овде протраћити нове милијарде?“

(Данас)